

Samenwerkingsovereenkomst betreffende de verdere uitvoering van het geïntegreerde plan Seine - Schelde

Tussen

Het Vlaamse Gewest, meer bepaald:

- het intern verzelfstandigd Agentschap voor Natuur en Bos, alhier vertegenwoordigd door Marleen Evenepoel, administrateur-generaal, woonplaatskiezend in het Agentschap voor Natuur en Bos, Graaf de Ferraris-gebouw, Koning Albert II-laan 20 bus 8 te 1000 Brussel;

en

Waterwegen en Zeekanaal, publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap, naamloze vennootschap van publiek recht, met maatschappelijke zetel Oostdijk 110 te 2830 Willebroek, alhier vertegenwoordigd door de heren Leo Clinckers, gedelegeerd bestuurder, en Albert Absillis, voorzitter van de Raad van Bestuur, woonplaatskiezend Oostdijk 110 te 2830 Willebroek;

en

de Vlaamse Landmaatschappij, publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap, opgericht in de vorm van een publiekrechtelijke naamloze vennootschap bij decreet van 21 december 1988 houdende de oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij zoals gewijzigd bij het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid, alhier vertegenwoordigd door de heer Toon Denys, gedelegeerd bestuurder, woonplaatskiezend Guldenvlieslaan 72 te 1060 Brussel.

wordt overeengekomen:

Doelstelling

Onder VR PV 2010/52 – punt 0116 van 17 december 2010 besliste de Vlaamse Regering:

1. kennis te nemen van de conclusies van het plan – Mer Seine – Schelde en van de erin verwerkte landschapsstudie Leievallei, de ecohydrologische studie Leievallei en de landbouwstudie Leievallei, en van het feit dat de voorkeur voor het basisalternatief van het binnenvaartluik door dit plan – Mer wordt bevestigd;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de openbare werken, te gelasten:
  - 2.1. Waterwegen en Zeekanaal NV opdracht te geven de uitvoering van het geïntegreerde plan Seine – Schelde (met het luik binnenvaart en het luik rivierherstel Leie) te coördineren en een stuurgroep op te richten om voor het luik rivierherstel de voortgang van de uitvoering conform bijlage 6 bij bovengenoemde nota te bewaken en de samenwerking met het Agentschap voor Natuur en Bos en de Vlaamse Landmaatschappij te verzekeren, die in een samenwerkingsovereenkomst wordt verankerd,
  - 2.2. Waterwegen en Zeekanaal NV te belasten met de oprichting van een Klankbordgroep ter opvolging van het project, en met de oprichting van begeleidingscommissies voor de begeleiding van de inrichting van de diverse deelgebieden en met de monitoring van de ingerichte deelgebieden,
  - 2.3. Waterwegen en Zeekanaal NV te belasten met de uitvoering van het geïntegreerde plan Seine – Schelde (met het luik binnenvaart en het luik rivierherstel Leie), met uitzondering van de

Handwritten signature and initials, possibly 'S. 1' and a large '9'.

ontwikkeling van 500 ha watergebonden, terrestrische natuur bedoeld in punt 3.1 van deze beslissing,

2.4. Waterwegen en Zeekanaal NV opdracht te geven de verder nog vereiste studies uit te voeren met het oog op het aanhouden van de vooropgezette timing van uitvoering der werken;

3. de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, te gelasten:

3.1. opdracht te geven aan het agentschap voor Natuur en Bos tot de uitvoering van de maatregelen, met inbegrip van de daartoe noodzakelijke studies, voor de ontwikkeling van 500 ha watergebonden, terrestrische natuur,

3.2. opdracht te geven aan de Vlaamse Landmaatschappij om voor de deelgebieden, waarvan de bestemming reeds is vastgelegd door een ruimtelijk uitvoeringsplan, een landbouweffectenrapport (LER) op te maken, en voor de overige deelgebieden een LER op te stellen in het kader van de vastlegging van de bestemming door gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen,

3.3. opdracht te geven aan de Vlaamse Landmaatschappij om een grondenbank Leievallei met stimuli op te richten ter verwerving van de gronden in het projectgebied en mogelijke ruilgronden in het zoekgebied. De Vlaamse Landmaatschappij maakt hiertoe overeenkomsten op met het Agentschap voor Natuur en Bos en Waterwegen en Zeekanaal NV,

3.4. er over te waken dat de ontwikkeling van terrestrische, riviergebonden natuur in 10 projectgebieden wordt uitgevoerd binnen het huidige personeelskader van ANB.

In overeenstemming met de taakstellingen beschreven in de nota VR 1712 DOC.1285TER, gevoegd bij voornoemde beslissing van de Vlaamse Regering dient men dus over te gaan tot het realiseren van inrichtingsplannen voor 500 ha watergebonden, terrestrische ("natte") natuur, het herstellen en heraankoppelen van oude meanders en het opstellen van landbouweffectenrapportages (LER) ten behoeve van de uitvoering van het geïntegreerde plan Seine – Schelde in de vallei van de Leie tussen Deinze en Wervik.

Eveneens in overeenstemming met de taakstellingen beschreven in de nota VR 1712 DOC.1285TER moet dus een stuurgroep worden opgericht, waarin de betrokken beleidsdomeinen vertegenwoordigd zijn. Deze zijn:

- Agentschap voor Natuur en Bos
- Vlaamse Landmaatschappij
- Waterwegen en Zeekanaal NV

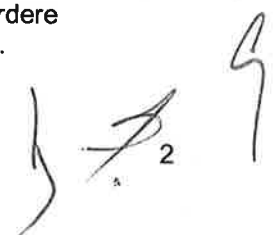
Voorwerp

In deze samenwerkingsovereenkomst worden er volgende zaken vastgelegd:

- werkafspraken inzake tijdschema en betrokkenheid in het procesverloop;
- wederzijds af te leveren producten en initiatieven ter bevordering van het (lokaal) maatschappelijk draagvlak;
- het engagement van de betrokken organisaties om de realisatie van de beslissingen van de Vlaamse Regering uit te voeren of te ondersteunen binnen het afgesproken tijdschema.

Projecten

De voorliggende samenwerkingsovereenkomst betreft de deelgebieden waarin verscheidene taken zullen worden uitgevoerd die de realisatie van de Vlaamse regeringsbeslissingen inzake het geïntegreerde plan Seine – Schelde, en in het bijzonder de beslissingen van 16 juni 2006 en 17 december 2010, mogelijk maken. Deze beslissingen hebben betrekking op ingrepen inzake natuur en landschap, met het basisalternatief voor wat betreft het binnenvaartluik, zoals bevestigd door het plan – Mer Seine - Schelde, als uitgangspunt voor de concretisering en verdere uitwerking van het plan Seine - Schelde, en projectgebied voor de grondverwerving.

In onderstaande tabel zijn de deelgebieden opgenomen die werden behandeld in het plan – Mer van het plan Seine – Schelde. Sommige deelgebieden moeten nog een herbestemming krijgen in het kader van de afbakening agrarische en natuurlijke structuur vooraleer zij voor bepaalde ingrepen in aanmerking komen.

Tabel 1: Overzicht deelgebieden

Deelgebied	Ingreep	Oppervlakte in ha
Laag Vlaanderen	inrichtingsproject	43
Posthoornhoek	inrichtingsproject	50
Paters Mote	inrichtingsproject	22
Bavikhove-Ooigembos	inrichtingsproject	60
Sint-Baafs-Vijve	inrichtingsproject	30
Oeselgem-Mandelmonding	Inrichtingsproject	70
Neerhoek - Ponthoek	Inrichtingsproject	80
Heuvelhoek	Inrichtingsproject	35
Gottem Pereboom	Inrichtingsproject	20
Grammene	Inrichtingsproject	90
		500
Wevelgem Groot Volander	herwaarden meander	
Kuurne Ring	herwaarden meander	
Bavikhove Leiekant	herwaarden meander	
Ooigem Munkenhof	herwaarden meander	
Wielsbeke Stamphoek	herwaarden meander	
Desselgem Schoondale	herwaarden meander	
Sint-Baafs-Vijve Oude Plaats	herwaarden meander	
Oeselgem Te Lake	herwaarden meander	
Zulte Neerhoek	herwaarden meander	
Zulte Kerkhoek	herwaarden meander	
Oeselgem Heuvelhoek	herwaarden meander	
Olsene Ponthoek	herwaarden meander	
Gottem Pereboom	herwaarden meander	
Machelen	herwaarden meander	
Grammene	herwaarden meander	

De indicatieve tijdschema's voor de inrichtingsprojecten wordt in onderstaande tabel opgegeven.

Tabel 2: Tijdschema inrichtingsprojecten

naam	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Laag Vlaanderen																	
Posthoornhoek																	
Paters Mote																	
Bavikhove-Ooigembos																	
Sint-Baafs-Vijve																	
Oeselgem-Mandelmonding																	
Neerhoek - Ponthoek																	
Heuvelhoek																	
Gottem Pereboom																	
Grammene																	

	opmaak LER en start verwervingen
	opmaak LER+GRUP en start verwervingen
	opmaak bestek en aanbesteding studieopdracht inrichtingsplan
	opmaak inrichtingsplan
	onteigening en procedures vergunningen
	uitvoering op terrein

De herwaardering van de meanders wordt in dezelfde tijdspanne tot 2027 uitgevoerd, waarbij de uitgravingen van gedempte meanders, gelegen in de deelgebieden voor inrichtingsprojecten, gecombineerd met deze naastliggende inrichtingsprojecten worden uitgevoerd.

Taakverdeling

Taakstelling Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)

Het ANB staat in voor de grondverwerving, inrichting en beheer ten behoeve van de ontwikkeling van 500 ha watergebonden, terrestrische ("natte") natuur. Gelet op het feit dat de potentiële zoekzone (601 ha) quasi gelijk is aan de taakstelling (500 ha) en omdat het herstellen van watergebonden, terrestrische ("natte") natuur zoals beschreven in tabel 8.3.1 van het plan-MER, enkel in aaneengesloten gebieden realistisch is, wordt geopteerd voor verwerving van de projectgebieden opgenomen in tabel 1. De volledige taakstelling is verdeeld over 10 projectgebieden, met elk een oppervlaktetaakstelling naar te realiseren watergebonden, terrestrische ("natte") natuur. De oppervlaktes en begrotingen zijn indicatief. Deze kunnen in het kader van de planvorming verschoven worden binnen de in het plan-MER aangegeven zones met voldoende potentie, zonder evenwel de globale doelstelling van 500 ha watergebonden, terrestrische ("natte") natuur in het gedrang te brengen. De stuurgroep maakt hiervoor een gemotiveerd voorstel op (al dan niet kaderend in het jaarrapport) en legt het voor aan de Vlaamse Regering.

Taakstelling Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z)

W&Z staat in voor de verwerving van de gronden voor de uitgraving van de gedempte meanders of open gebleven meanders in privébezit, het bouwen van kunstwerken aan de afgesneden meanders, het uitgraven van gedempte meanders en het ontslibben van meanders, conform de regeringsbeslissing van 16 juni 2006. Deze maatregelen worden geïntegreerd gepland en uitgevoerd met de maatregelen ten behoeve van de ontwikkeling van de watergebonden, terrestrische ("natte") natuur.

De landmeters van W&Z staan in voor de opmeting op het terrein voor de afbakening van de oeverlijn van de oude meanders, zodat duidelijk is welke percelen of delen van percelen door

hetzij W&Z hetzij ANB zullen worden aangekocht. Die afbakening zal in overleg met VLM gebeuren, op basis van oude kadastrale gegevens, oude plannen en luchtfoto's.

Voor de uitvoering van werken in (gedempte) meanders in eigendom van het ANB, maakt W&Z een overeenkomst met ANB.

Taakstelling Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Landbouweffectenrapport

Naarmate de bestemming van bepaalde deelgebieden door gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen is vastgelegd, wordt door de VLM in aanvulling bij haar landbouwstudie Leievallei, een landbouweffectenrapport (LER) opgemaakt na individuele gesprekken met alle landbouwers die gronden gebruiken binnen het gebied. Opties voor de landbouwer zijn het in de nabije of verdere toekomst niet verder gebruiken van de grond (mits vergoeding), vragen om ruilgrond buiten het gebied of het aangaan van gebruiksovereenkomsten. De gegevens worden in een individuele fiche genoteerd en aan de landbouwer bezorgd. De resultaten van dit onderzoek worden in het LER verwerkt.

Grondverwerving en flankerend beleid landbouw

Per deelgebied worden inrichtingsplannen opgemaakt. Zolang deze plannen niet afgewerkt zijn, wordt geopteerd om niet te onteigenen. Gronden kunnen tijdens deze voorbereidingsperiode worden aangekocht in der minne bij een vrijwillig aanbod of door gebruik te maken van het voorkeepsrecht van ANB of W&Z. Om aankopen in der minne te stimuleren wordt aan de gebruiker een wijkersstimulus toegekend van € 2000 per hectare en aan de eigenaar een eigenaarstoeslag van 20 % bovenop de geschatte waarde van de grond.

Om het verwerven van gronden in de deelgebieden te versnellen wordt geopteerd om een grondenbank op te richten die in een wijdere omgeving, het zoekgebied, gronden verwerft om te worden geruild met gronden binnen de deelgebieden. Bij aankoop in der minne wordt hier ook bovengenoemde wijkersstimulus van € 2000 per hectare voor de gebruiker toegekend, maar dan wel voor een gebruiker die ook binnen de deelgebieden gronden in gebruik heeft (= een "betrokken" landbouwer), zo niet wordt aan de gebruiker een toeslag van € 1000 per hectare voor vrijwillig beëindigen van het landbouwgebruik toegekend (= een "niet-betrokken" landbouwer). Er wordt voor de eigenaar van goederen buiten de deelgebieden geen toeslag bovenop de geschatte waarde van de grond toegekend.

Het beheer van de grondenbank is ten laste van de VLM. VLM maakt bilaterale overeenkomsten op voor de samenwerking met respectievelijk ANB en W&Z.

Nadat het inrichtingsplan van een deelgebied is opgemaakt, worden zo nodig door ANB en W&Z onteigeningsplannen opgemaakt van de percelen die, naargelang het deelgebied, nog geen eigendom zijn van respectievelijk ANB of W&Z.

Algemeen

Er wordt geopteerd om per deelgebied een inrichtingsplan strictu sensu op te maken ten behoeve van de realisatie van de watergebonden, terrestrische ("natte") natuur zoals beschreven in tabel 8.3.1 van het plan-MER. Hierbij zal ook een project-MER-procedure moeten worden doorlopen. Nadien kunnen de nodige vergunningen worden aangevraagd en verkregen en kan het inrichtingsplan gerealiseerd worden. De werken voor de 500 ha watergebonden, terrestrische ("natte") natuur zijn ten laste van de begroting van ANB. De werken voor de overige delen van het luik rivierherstel zijn ten laste van W&Z. De werken worden uitgevoerd onder leiding van de financierende overheid.

Per deelgebied zullen te gepasten tijde bilaterale overeenkomsten tussen ANB en W&Z worden opgemaakt waarin afspraken inzake eigendom en beheer zullen worden vastgelegd.

De opvolging van de desbetreffende projecten zal plaatsvinden in de stuurgroep van het geïntegreerde plan Seine - Schelde.

De communicatie over de projecten zal eveneens via de stuurgroep worden georganiseerd.

Opgemaakt te Willebroek in 3 originele exemplaren waarvan elke partij verklaart één exemplaar te hebben ontvangen.

Marleen EVENEPOEL
Administrateur-generaal
Agentschap voor Natuur en Bos

Toon DENYS
Gedelegeerd bestuurder
Vlaamse Landmaatschappij

Leo CLINCKERS
Gedelegeerd bestuurder
Waterwegen en Zeekanaal NV

Albert ABSILLIS
Voorzitter Raad van Bestuur
Waterwegen en Zeekanaal NV